

Spm. nr. S 5313

Til udenrigsministeren (3/9 04) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil Danmark sammen med de øvrige EU-lande stemme imod Japans forslag om at tillade handel med kød fra vågehvaler på årsmødet i Washingtonkonventionen (CITES), eller vil Danmark blokere for, at EU samlet stemmer imod det japanske forslag?«

Begrundelse

Ifølge spørgerens oplysninger vil Danmark gå enegang på dette års CITES-møde om international handel med truede dyre- og plantearter og som det eneste EU-land ikke stemme imod det japanske forslag om at tillade handel med produkter fra vågehvaler. Kommerciel fangst af vågehvaler er omfattet af den Internationale Hvalfangstkommissions moratorium mod kommerciel fangst.

Den danske holdning er efter de foreliggende oplysninger begrundet i, at Færøerne og Grønland støtter det japanske forslag.

Ifald udenrigsministeren kan bekræfte, at Danmark vil indtage et særstandpunkt i EU, begrundet i særinteresser i dele af Rigsfællesskabet, bedes udenrigsministeren i svaret oplyse, om denne praksis for danske delegationers forhandlingsmandat i EU, FN og i internationale konventioner og aftaler vil blive fulgt op med tilsvarende forhandlingsmandater til den danske delegation i andre natur- og miljøspørgsmål, hvor dele af Rigsfællesskabet eller særinteresser i Danmark måtte være uenige med resten af EU eller en majoritet af EU-landene – eller f.eks. Miljøministeriet i Danmark.

Efter spørgerens opfattelse bør ministeren arbejde for, at Danmark ikke blokerer for fælles EU-stemmeafgivning, og at den danske delegation som en indrømmelse til Færøerne og Grønland i stedet forsøger at få indarbejdet synspunkterne fra Grønland og Færøerne i referatet fra mødet.

Svar (20/9 04)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Spørgsmålet er besvaret i samarbejde med miljøministeren, som er ressortmyndighed for CITES-konventionen i Danmark.

Danmark er enig med de øvrige EU-lande i, at der ikke på partskonferencerne under CITES-konventionen bør træffes beslutninger, som underminerer den Internationale Hvalfangstkommissions (IWC) kompetence. Som følge heraf bør kommerciel hvalfangst ikke genoptages, før IWC skønner, at der er iværksat hensigtsmæssige kontrolforanstaltninger, og IWC har truffet særlige beslutninger om genoptagelse af kommerciel hvalfangst. Danmark arbejder aktivt for, at forhandlingerne i IWC om det reviderede forvaltningssystem (Revised Management Scheme (RMS)) afsluttes snarest.

Danmark støtter på denne baggrund vågehvalens fortsatte placering på CITES-konventionens liste I, men vil af hensyn til Rigsfællesskabets særlige interesser undlade at stemme mod Japans forslag om at nedliste vågehval i bl.a. dele af Nordatlanten. I forbindelse med behandlingen af forslag på partskonferencen, som har Grønlands særlige interesse, herunder særligt vedrørende hvaler og fisk, kan det blive aktuelt, at der fremføres særlige grønlandske synspunkter uden for EU's holdning efter nærmere aftale med hjemmestyret.

Den Østgrønlandske vågehvalbestand er på liste I, mens den Vestgrønlandske bestand allerede er på liste II. Færøerne er ikke omfattet af CITES-konventionen.

Grønland og Færøerne ønsker, at der udtrykkes støtte til det japanske forslag med henvisning til, at ingen af bestandene omhandlet af forslaget opfylder kravene for liste I, og fordi Japans forslag, ifølge de to hjemmestyrers opfattelse, opfylder CITES egne kriterier for nedlistning. De to hjemmestyrer mener således, at CITES bør agere efter egne kriterier for nedlistning og ikke afvente en separat beslutning i IWC om at ophæve det eksisterende hvalfangstmoratorium.

Den valgte fremgangsmåde er i overensstemmelse med erklæring nr. 25 til Maastricht-traktaten om varetagelse af oversøiske lande og territoriers interesser. Denne erklæring giver mulighed for at handle isoleret til varetagelse af et oversøisk områdes interesse. Også andre EU-lande benytter sig i visse sager af denne ret. I internationale forhandlinger om natur- og miljøspørgsmål bringes erklæring nr. 25 i anvendelse, når varetagelse af grønlandske og færøiske interesser taler derfor. Fremgangsmåden har været anvendt ved tidligere CITES-partskonferencer senest ved den 9., 10. og 11. partskonference i henholdsvis 1994, 1997 og 2000, hvor Danmark